

DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2021.60.128-141>

УДК 711.4.01

Кознарська Галина Євгенівна,

кандидат архітектури, доцент кафедри містобудування

Національний університет «Львівська політехніка»

halyna.y.koznarska@lpnu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-1705-7463>

Дідик Володимир Васильович,

старший викладач кафедри містобудування

Національний університет «Львівська політехніка»

volodymyr.v.didyk@lpnu.ua

<https://orcid.org/0000-0003-3285-8522>

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВИДОВИХ ВУЛИЦЬ ТА МАЙДАНЧИКІВ ЛЬВОВА

Анотація: У статті досліджено видові вулиці та майданчики Львова, виділені принципи їх розташування та встановлено їх значення для сприйняття міського середовища. Особливу увагу звернено на формування вулиць під час реконструкції. Закцентовано на важливості видових майданчиків для формування силуету міста та сприйняття його образу.

Ключові слова: містобудівна композиція; простір міста; видові вулиці; оглядові майданчики; багатопланові картини; естетика міста.

Постановка проблеми. Створення унікального образу міста є одним з найважливіших завдань кожного архітектора. Одним з ключових факторів є не лише запроектувати якісну з естетичної точки зору споруду, але й фахово пов'язати її з міським оточенням та забезпечити оптимальне споглядання з точки зору людини. Саме сприйняття середовища відіграє найбільш важливу роль для оцінки естетичної цінності міста у цілому. Адже, обсерватор сприймає не окрему споруду та її архітектурне вирішення, а цілу картину, яку він бачить навколо. На підсвідомому рівні, він вибирає найпривабливіші куточки міста, з яких відкриваються гарні краєвиди. Ці ділянки стають особливо близькі та привабливі для мешканців та туристів, вони намагаються повернутись туди знову. Видові пункти відіграють важливу роль у побудові містобудівної композиції, тому потребують окремого дослідження.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Композиційні чинники формування простору міста досліджували у своїх працях Лінч К., Зітте К., Цайдлер Э., Вейхерт К., Іконніков А., Кириллова Л., Покровський И., Рожин И., Тіц А., Баранов Н., Посацький Б. та ін. [1-11]. Особливу увагу на видові точки і

їх розташування у системі міста звертав польський урбаніст Казімеж Вейхерт [5]. На особливостях візуального сприйняття міста акцентує у своїх працях Коптєва Г. [12] Естетичне сприйняття міського середовища вивчає дослідниця туристичної галузі М.Антонець [13] На емоційній складовій у формуванні образу міста звертають увагу Габрель М.М. та Косьмій М.М. [14] Естетичні якості міського ландшафту висвітлені у працях Петришин Г.П.[15-16]. Також, були опубліковані дослідження на предмет зорового сприйняття елементів міста та методику побудови загальної композиції. [17-21] та про “Львівський Бельведер” – як унікальне явище взаємодії двох чинників: природи і людини, в процесі як формування так і розвитку просторової структури виднокраю Львівської улоговини [22].

Метою публікації є обґрунтування важливості формування нових та збереження існуючих видових вулиць та оглядових майданчиків.

Виклад основного матеріалу.

Видові пункти є невід'ємною частиною просторової композиції міста. При фаховому їх розташуванні місто набуває більшої естетичної довершеності. Середовище стає більш комфорtnим та привабливим з естетичної точки зору. Відповідно, зростає і архітектурна цінність простору, місто набуває композиційної виразності, створюється унікальний образ.

На початку дослідження, доцільно поділити видові пункти міста на дві основні групи: *видові вулиці* і *видові майданчики*. Кожна з цих груп має вагоме значення для формування загальної композиції міста.

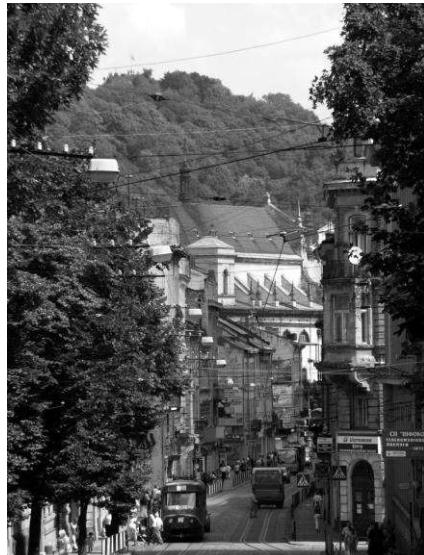
Видові вулиці.

Ми маємо велику кількість прикладів вдалого використання видових вулиць для підкреслення значимості сакральних або громадських споруд нашими зодчими. Якщо пройтись вуличками старого міста, можна зауважити, що більшість вулиць не мали регулярного планування, а були скеровані на важливий об'єкт. Цей прийом був використаний для організації загальної композиції просторової структури.

Вулиці, завершені домінантами, є найбільш композиційно цілісними. У даному випадку значний за розмірами головний центральний елемент притягує до себе субпідрядні – навколоїшні будинки (рис. 1). Оточуюча забудова підкреслює значення будівлі у разі, якщо площа чи лінія забудови розташована перпендикулярно до об'єкту. Таким чином, погляд ковзає по площинах та лініях рядової забудови і затримується на кінцевому об'єкті, що розташований далі, підкреслюючи його значимість для навколоїшньої просторової композиції.

а – Латинський кафедральний собор який проглядається з прилеглих вулиць

б – завершення перспективи природною та архітектурною домінантами

в – завершення перспективи дзвіницею монастиря Бернардинів

г – архітектурні домінанти створюють багатопланову картину: вул. Городоцька – (біля ТЦ “Скриня”)

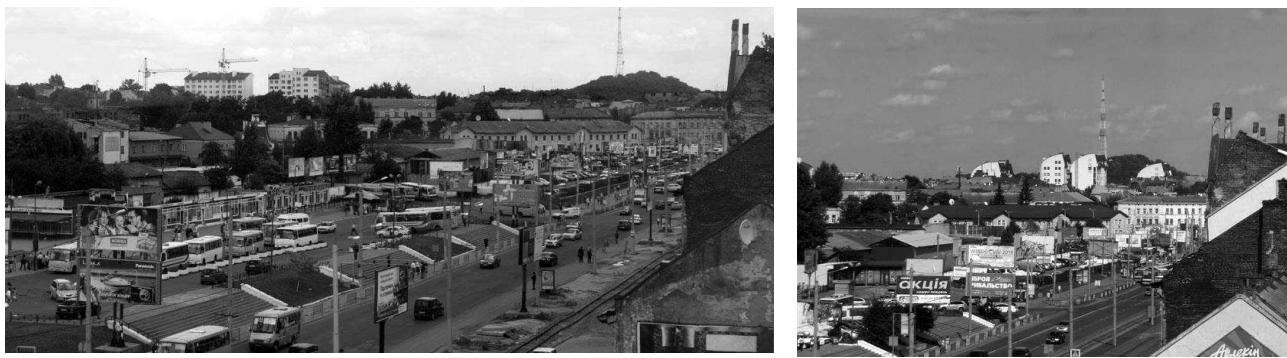
д – церква Св. Анни композіційно завершує ріг між вулицями Городоцькою та Шевченка

е – загальноміські домінанти проглядаються зі всіх головних вулиць старого міста

Рис. 1. Приклади вулиць у Львові, завершених домінантами: а – вул. Гнатюка (вид від вул. Наливайка); б – вул. М. Дорошенка (вид від вул. Ст. Бандери); в – вул. Ів. Франка (вид від вул. Князя Романа); г – вул. Городоцька (вид від ТЦ “Скриня”); д – вул. Городоцька (вид від вул. Наливайка); е – вул. Личаківська (вид від вул. Чехова).

Особливу увагу слід звертати на значення видових вулиць під час реконструкції елементів міського середовища. Часто, непрофесійний підхід руйнує неперевершенні видові картини сформовані нашими зодчими і призводить до втрати естетичної вартості середовища (Рис. 2).

а – 2008 р.

б – 2019 р.

Рис. 2. Приклади деградації сприйняття панорами історичного ландшафту через побудовані багатоповерхівки всередині кварталів історично сформованої житлової забудови (вид з видового пункту в ТРЦ “Скриня”): а – 2008 р.; б – 2019 р.

Унікальність архітектури краєвиду Львова сформувалася завдяки просторовій структурі природного каркасу Львівської улоговини. Перепад висот у місті становить 150 метрів, а Замкова гора (Високий Замок) є головним природним видовим пунктом – бельведером – що домінує в міському ландшафті та дає місту ідентичність. Тому надзвичайно важливо у першу чергу зберегти природні тераси – видові пункти, з яких відкриваються візуальні коридори на унікальний урбаністичний ландшафт Львова (Рис.3). Порівнюючи панорами середмістя Львова – найстарішої його частини – найбільше естетичне задоволення глядач отримує від панорами з півдня (Рис. 3а, 3в). Тут все врівноважено: природа і забудова, тільки вежі фіксують координати простору. Натомість панорама зі сходу викликає неспокій і тривогу – тут немає природи; небо на обрії підпирає щільним кільцем хаотична багатоповерхова забудова, а вежа ратуші втратила свою значущість (Рис. 3б). Тут доречно згадати про збереження ідентичності історичного ландшафту та про те, що унікальність Львова не буде вічною.

Вагоме значення має не лише завершення вулиці, але й її просторова структура в цілому. Під час проходження містом, ми оглядаємо систему замкнутих і відкритих просторів, що чергуються з сукупністю багатопланових картин, котрі у свою чергу, доповнюють загальноміську систему видових пунктів. Ці багатопланові картини можуть підвищити загальне естетичне враження (рис. 4) або його погіршити. Важливим чинником є, також, бачити завершення вулиці з обох сторін, а не лише з однієї. Адже, споглядач сприймає картини міського середовища, рухаючись у двох основних напрямках вулиці, основаних на функціональних зв’язках. Таким чином, необхідно завжди намагатись проаналізувати середовище з точки зору людини, яка йде не лише в одному напрямку, але й врахувати ту візуальну картину, яку вона бачитиме, коли буде повертатись до початкового місця.

За – вид на центральну частину Львова з півдня від вул. Льва Толстого (Снопківська височина)

Зб – вид на центральну частину Львова з верхнього Личакова зі сходу (примикання вул. Пасічної до вул. Личаківської)

Зв – вид на замкову гору з південного заходу з тераси ресторану “Будинок легенд” (закрився у 2019 р.)

Рис. 3. Приклади сприйняття панорами історичного середмістя (знаходитьться під охороною ЮНЕСКО з 1996 року) з видових точок: а – з півдня, б – зі сходу, в – з південного заходу.

а

Рис. 4. Приклади прямого і зворотного візуального зв’язку по осі вулиці Б. Хмельницького (історичний волинський шлях): а – вид з Високого замку (оглядовий майданчик) на північ; б – вид по осі вул. Б. Хмельницького на Замкову гору.

б

Видові майданчики.

Видові майданчики займають особливо важливе місце у сприйнятті образу міста, його загального силуету. З них ми можемо роздивитись багатопланові картини у кількох напрямках. Ці ділянки приваблюють мешканців та туристів. Досить часто, видові пункти використовуються у комерційних цілях для влаштування, наприклад, ресторану даючи можливість обсерватору довший час милуватись навколоишнім краєвидом.

У Львові є кілька видових майданчиків, які репрезентують місто з різних сторін. Зокрема, оглядовий майданчик облаштували на вежі церкви Св. Ольги-Єлизавети що на Привокзальній (рис.5).

*a**б*

Рис. 5. Приклад влаштування видового майданчика на вежі з годинником церкви св. Ольги і Єлизавети (кол. костел): а – вид на захід на вул. Городецьку; б – вид на схід на центральну частину міста і замкову гору.

Найбільш знаний та значимий для міста оглядовий майданчик розташований на горі Високий Замок (Рис. 6а). Це місце має свою історію та вирізняється особливим попитом серед туристів. Оглянути можна місто у різних напрямках. Таким чином, бачимо розвиток Львова у різні історичні періоди. Найбільше приваблює око історично сформована центральна частина. Середовище вражає композиційною довершеністю та багатством форм. Недоліком загальної картинки є орієнтація самого видового пункту з північно-східного боку від найважливіших архітектурних домінант міста. Таким чином, у найбільш сприятливі для туристичного споглядання години ми дивимось проти сонця і не маємо можливості осягнути все багатство історичного міського ландшафту. Зате, забудова району Підзамче, побудована в епоху промислової революції, без ознак композиційно-просторової організації, оглядається як найкраще.

Оглядовий майданчик, розташований у парку ім. Богдана Хмельницького, менш популярний серед туристів, але має дуже важливу перевагу:

розташування з південного боку від найбільш важливих міських домінант. Таким чином, ми можемо побачити неперевершений вигляд на основні міські домінанти на тлі гори Високий Замок та телевежі (Рис. 6б).

Ще один оглядовий майданчик, вартий особливої уваги, розташований на вежі самої Ратуші. Основною перевагою є місце локації у самому центрі історичної частини, що дає змогу оглянути найбільш атрактивні споруди міста з максимально близької відстані (Рис. 6в, 6г).

Рис. 6. Видові пункти Львова: а – з Високого Замку; б – з оглядового колеса парку ім. Б.Хмельницького; в і г – з Ратуші.

Львів має унікальну історію та архітектуру. Розташування на горбистій місцевості додає місту атрактивності та шарму. Продовж століть, наші зодчі дбали про те, щоб місто сприймалось як цілісна композиційна система зі своїми домінантами та візуальними зв'язками (Рис. 7).

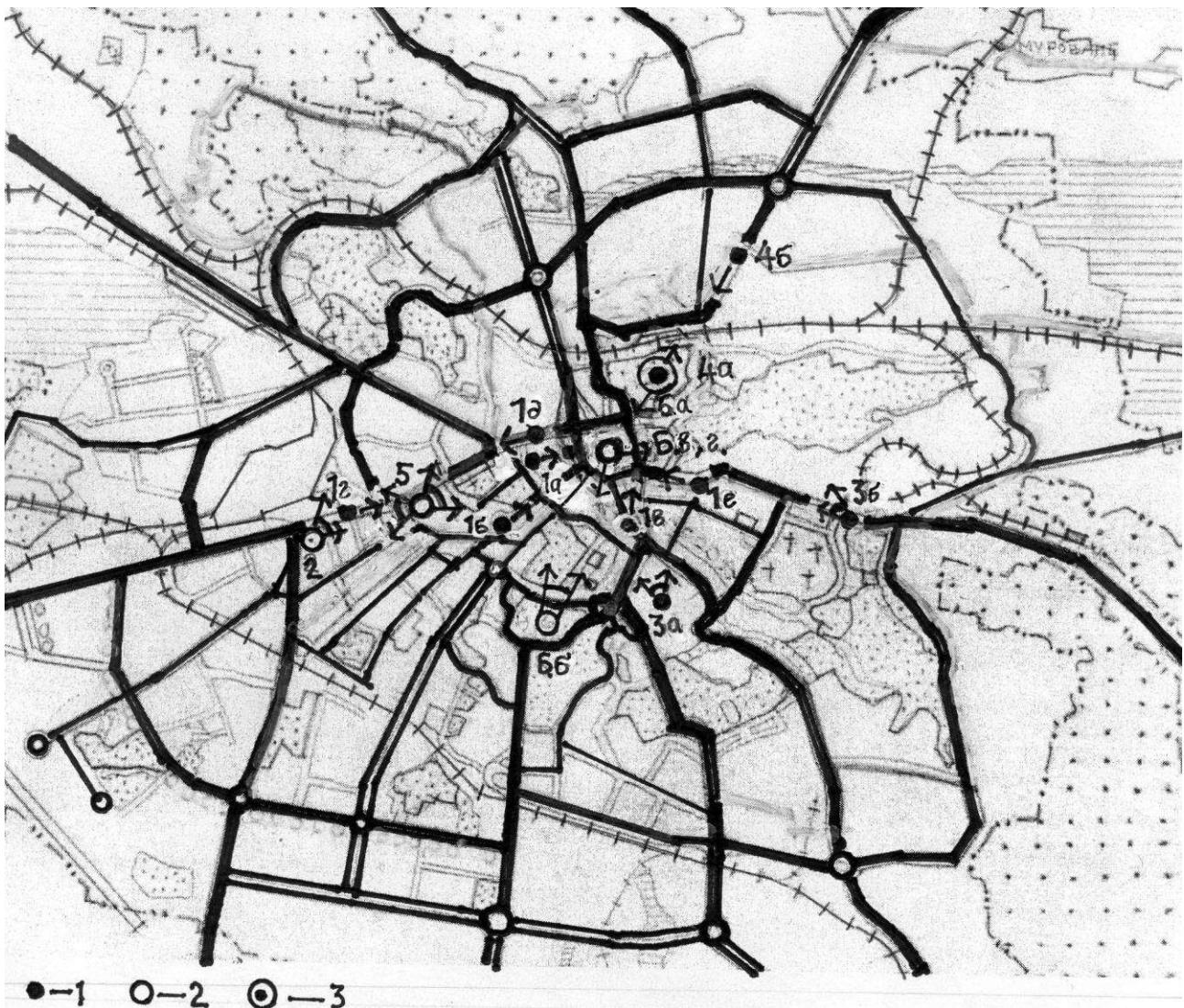

Рис. 7. Розташування основних видових вулиць та майданчиків Львова: 1 – природна видова точка; 2 – архітектурно збудована видова точка; 3 – природна видова точка з круговою панорамою.

Видові точки, проілюстровані у статті: 1а – вул. Гнатюка (від вул. Наливайка); 1б – вул. Дорошенка (від вул. Ст. Бандери); 1в – вул. І. Франка (від вул. Князя Романа); 1г – вул. Городоцька (біля ТЦ “Скринія”); 1д – вул. Городоцька (від вул. Наливайка); 1е – вул. Личаківська (від вул. Чехова); 2 – вул. Городоцька, ТЦ “Скринія”; 3а – вул. Льва Толстого (Снопківська височина); 3б – вул. Личаківська (примикання вул. Пасічної); 4а – вид з Високого замку (оглядовий майданчик); 4б – вид по осі вул. Б. Хмельницького на Замкову гору і ба –вид на центральну частину міста ; 5 – майданчик на вежі церкви св. Ольги і Єлизавети: а – вид на захід по осі вул. Городецької; б – від на схід на центральну частину міста і Замкову гору; ба – з Високого замку (оглядовий майданчик) на середмістя; бв і бг – з вежі міської Ратуші на середмістя; 6б – з оглядового колеса парку ім. Б. Хмельницького.

Зараз Львів оновлюється та розвивається дуже швидкими темпами, як європейське місто. Тому, дуже важливим є, щоб нова забудова не спотворила те, що створювалось багатьма поколіннями архітекторів, а лише додала привабливості та індивідуальності.

Висновки.

Видові пункти мають важливе значення для формування атрактивності образу міста, тому слід звертати особливу увагу на збереження існуючих видових вулиць і майданчиків та організацію нових. Під час формування видових пунктів, слід враховувати наступні особливості:

- 1) При формуванні нових елементів міста необхідно враховувати розташування існуючих видових вулиць та майданчиків. Дуже важливо, щоб нові об'єкти не закривали існуючі візуальні зв'язки, які були сформовані продовж століть і відіграють найбільшу важливу роль у сприйнятті образу міста.
- 2) При забудові територій, які оглядаються — узгоджувати форму з навколоишнім середовищем. Таким чином, щоб висотні будівлі нових районів не спотворювали вигляд на місто з історичного середовища.
- 3) Розташовуючи нові оглядові майданчики, враховувати орієнтацію відносно сторін світу, щоб обсерватор міг оглядати кольорову картину, а не лише силует.

Просторова організація видових пунктів не лише підвищить естетичні якості міста, виділить індивідуальні риси, покращить сприйняття образу в цілому, але й може бути використана для приваблення туристів.

Список джерел.

1. Линч К. Совершенная форма в градостроительстве: Пер. с англ. М.: Стройиздат, 1986. 264 с.
2. Линч К. Образ города / Пер. с англ., сост. Иконников А.В. М.: Стройиздат, 1982. 328 с.
3. Зитте К. Художественные основы градостроительства: Пер. с нем. М.: Стройиздат, 1993. – 255 с
4. Цайдлер Э. Многофункциональная архитектура.— Москва: Стройиздат, 1988.
5. Wejchert Kazimierz. Elementy kompozycji urbanistycznej. — Warszawa: «Arkady», 1984.
6. Иконников А. Архитектура города: эстетические проблемы композиции.— Москва, 1972.—216 с.
7. Кириллова Л., Покровский И., Рожин И. Композиция в современной архитектуре.— Москва: Стройиздат, 1973.
8. Основы архитектурной композиции и проектирования (под ред. Тица А.).— Киев: «Вища школа», 1976.—256 с.
9. Баранов Н. Силует города.— Л.: Стройиздат Ленингр. отд-ние, 1980.— 184 с.

10. Посацький Б.С. Формування архітектурного образу міста. Навчальний посібник.— Львів, 1993.— 108 с.
11. Посацький Б. Простір міста і міська культура (на зламі ХХ-ХХІ ст.)— Львів: НУ «Львівська політехніка», 2007.— 208 с.
12. Коптєва Г. Л. Міське середовище як послідовність візуальних картин // Проблеми теорії та історії архітектури України. - 2013. - Вип. 13. - С. 203-208,
13. М. Антонець. Методи дослідження композиції екскурсійних маршрутів // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини: зб. наук. праць з мистецтвознав., архітектурознавства і культурології / Інст проблем сучас. мистец. — К. : Фенікс, 2014. — Вип. 10. — С. 7-14.
14. Габрель М.М., Косьмій М.М. Емоційна складова у формуванні образу міста // Науковий вісник будівництва: збірник наукових праць.- Харків: Харківський національний університет будівництва та архітектури, 2019, т. 98, №4. – С. 73-86 DOI: 10.29295/2311-7257-2019-98-4-73-86
15. Tożsamość krajobrazu miasta / Zachodniopomorski Uniwersytecki Technologiczny w Szczecinie ; pod red.: H. Petryshyn, E. Sochackiej-Sutkowskiej. – Szczecin : Wydaw. ZUT, 2012. – 361 s. – Bibliogr.: s. 334–335.
16. Petryshyn H., Polianska V. Development of the water-green frame of the Vinnytsya. In: Water supply and wastewater disposal 3: Sobczuk, Henryk, Kowalska, Beata. Reds.– Lublin: Lublin University of Technology; 2020. – 348 c. – с.221–238.
17. Кознарська Г. Значення видових пунктів для сприйняття образу міста // Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Наук.-техн. збірник.— К.: КНУБА, 2012.— Вип.30.— С.213-218.
18. Кознарська Г. Є. Особливості дослідження композиції міста // WayScience. – 2019. – Вип. № 2 (2). – С. 21–28.
19. Кознарська Г. Особливості композиційно-естетичного вирішення вулиць та доріг у міському середовищі // Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник.— К.: КНУБА, 2011.— Вип.41.— С.197-205
20. Бобош Г. Містобудівельні прийоми вирізnenня архітектурних об'єктів у міському середовищі // Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник.— К.: КНУБА, 2010.— Вип.38.— С.57-63.
21. Бобош Г. Елементи, що мають вирішальне значення для формування образу міста // Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник.— К.: КНУБА, 2009.— Вип.34.— С.72-78.
22. Максим'юк Т.М., Дідик В.В. П'ятий фасад відкритих територій Львівського бельведеру. // Вісник НУ “Львівська політехніка” № 716 2011. Архітектура. Ландшафт дахів історичного центру міста: проблеми збереження і регенерації. / Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 340с. (с. 166-181)

References

1. Linch K. (1986) Perfect form in urban planning [Sovershennaia forma v gradostroitelstve], M.: Stroizdat., 264 p. (in Russian)
2. Linch K. (1982) City image [Obraz goroda], M.: Stroizdat., 328 p. (in Russian)
3. Zitte K. (1993) Artistic foundations of urban planning [Khudozhestvennye osnovy gradostroitelstva], M.: Stroizdat., – 255 p (in Russian)
4. Tsaidler E. (1988) Multifunctional architecture [Mnohofunktsionalnaia arkhytektura], Moskva: Stroizdat (in Russian)
5. Wejchert K. (1984) Elements of the urban composition [Elementy kompozycji urbanistycznej], Warszawa: «Arkady»., (in Polish)
6. Ikonnikov A. (1972) City architecture: aesthetic problems of composition [Arkhytektura goroda: esteticheskie problemy kompozitsii], Moskva, 216 p. (in Russian)
7. Kirillova L., Pokrovskyi I., Rozhyn I. (1973) Composition in modern architecture [Kompozytsiya v sovremennoi arkhytekteure], Moskva: Stroizdat., (in Russian)
8. Fundamentals of Architectural Composition and Design (1976) [Osnovy arkitekturnoy kompozitsyi i proektirovaniia] (pod red. Titsa A.), Kyiv: «Vyshcha shkola», 256 p. (in Russian)
9. Baranov N. (1980) Silhouette of city [Siluet goroda], L.: Stroizdat Lenynhr. otd-nye, 184 p. (in Russian)
10. Posatskyi B. (1993) Formation of the architectural image of the city. [Formuvannia arkhitekturnoho obrazu mista]. Navchalnyi posibnyk, Lviv, 108 p. (in Ukrainian)
11. Posatskyi B. (2007) The space of the city and urban culture (at the turn of XX-XXI centuries) [Prostir mista i miska kultura (na zlami XX-XXI st.)], Lviv: NU «Lvivska politekhnika», 208 p. (in Ukrainian)
12. Koptieva H. (2013) The urban environment as a sequence of visual pictures [Miske seredovyshche yak poslidovnist vizualnykh kartyn] // Problemy teorii ta istorii arkhitektury Ukrayny, Vyp. 13, P. 203-208, (in Ukrainian)
13. Antonets M. (2014) Methods of research of composition of excursion routes [Metody doslidzhennia kompozitsii ekskursiinykh marshrutiv] // Suchasni problemy doslidzhennia, restavratsii ta zberezhennia kulturnoi spadshchyny: zb. nauk. prats z mystetstvoznav., arkhitekturoznavstva i kulturolohhii / Inst problem suchas. Mystets, K.: Feniks., Vyp. 10., C. 7-14. (in Ukrainian)
14. Habrel M., Kosmii M. (2019) The emotional component in shaping the image of the city [Emotsiina skladova u formuvanni obrazu mista] // Naukovyi visnyk budivnyctsva: zbirnyk naukovykh prats.- Kharkiv: Kharkivskyi natsionalnyi

universytet budivnytstva ta arkitektury, t. 98, №4., P. 73-86 DOI: 10.29295/2311-7257-2019-98-4-73-86 (in Ukrainian)

15. The identity of the city landscape (2012) [Tożsamość krajobrazu miasta Zachodniopomorski Uniwersytecie Technologiczny w Szczecinie ; pod red.: H. Petryshyn, E. Sochackiej-Sutkowskiej, Szczecin : Wydaw. ZUT, 361 p. – Bibliogr.: P. 334–335. (in Polish)

16. Petryshyn H., Polianska V. (2020) Development of the water-green frame of the Vinnytsya. In: Water supply and wastewater disposal 3: Sobczuk, Henryk, Kowalska, Beata. Reds, Lublin: Lublin University of Technology, P.221–238. (in English)

17. Koznarska H. (2012) The value of species points for the perception of the image of the city [Znachennia vydovykh punktiv dla spryiniattia obrazu mista] // Suchasni problemy arkitektury ta mistobuduvannia: Nauk.-tekhn. Zbirnyk, K.: KNUBA, Vyp.30, P.213-218. (in Ukrainian)

18. Koznarska H. (2019) Specifics of the city composition exploring [Osoblyvosti doslidzhennia kompozytsii mista] // WayScience, Vyp. № 2 (2). – P. 21–28. (in Ukrainian)

19. Koznarska H. (2011) Features of compositional and aesthetic solution of streets and roads in the urban environment [Osoblyvosti kompozytsiino-estetychnoho vyrishennia vulyts ta dorih u miskomu seredovyyshchi] // Mistobuduvannia ta terytorialne planuvannia: Nauk.-tekhn. Zbirnyk, K.: KNUBA, Vyp.41, P.197-205 (in Ukrainian)

20. Bobosh H. (2010) Urban planning techniques for distinguishing architectural objects in the urban environment [Mistobudivelni pryiomy vyriznennia arkitekturnykh obiektiv u miskomu seredovyyshchi] // Mistobuduvannia ta terytorialne planuvannia: Nauk.-tekhn. Zbirnyk, K.: KNUBA, Vyp.38, P.57-63. (in Ukrainian)

21. Bobosh H. (2009) Elements that are crucial for the formation of the image of the city [Elementy, shcho maiut vyrishalne znachennia dla formuvannia obrazu mista] // Mistobuduvannia ta terytorialne planuvannia: Nauk.-tekhn. Zbirnyk, K.: KNUBA, Vyp.34, P.72-78. (in Ukrainian)

22. Maksymiuk T., Didyk V. (2011) The fifth facade of the open areas of the Lviv Belvedere [Piatyi fasad vidkrytykh terytorii Lvivskoho belvederu]. // Visnyk NU "Lvivska politekhnika" № 716. Arkhitektura. Landshaft dakhiv istorychnoho tsentru mista: problemy zberezhennia i reheneratsii. / Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, P. 166-181 (in Ukrainian)

Аннотация

Кознарська Галина Евгенієвна, кандидат архитектуры, доцент кафедры градостроительства, Национальный университет «Львовская политехника»

Дидык Владимир Васильевич, старший преподаватель кафедры градостроительства, Национальный университет «Львовская политехника»

Особенности формирования видовых улиц и площадок Львова.

В статье исследованы видовые улицы и площадки Львова, выделены принципы их расположения и установлено их значение для восприятия городской среды. Особое внимание обращено на формирование улиц во время реконструкции. Закончено внимание на важность видовых площадок для формирования силуэта города и восприятия его образа.

Ключевые слова: градостроительная композиция; пространство города; видовые улицы; смотровые площадки; многоплановые картины; эстетика города.

Annotation

Halyna Koznarska, PhD in architecture, Assoc. prof. of the Department of Urban Planning and Design, Lviv Polytechnic National University.

Volodymyr Didyk, Senior Lecturer of the Department of Urban Planning and Design, Lviv Polytechnic National University.

Features of formation of viewing streets and platforms of Lviv.

The article investigates the species streets and squares of Lviv, highlights the principles of their location and establishes their significance for the perception of the urban environment. Particular attention is paid to the formation of streets during the reconstruction. Emphasis is placed on the importance of viewing platforms for the formation of the city's silhouette and the perception of its image.

Viewpoints are an integral part of the spatial composition of the city. With their professional location, the city acquires greater aesthetic perfection. The environment becomes more comfortable and attractive from an aesthetic point of view. Accordingly, the architectural value of the space grows, the city acquires compositional expressiveness, a unique image is created.

At the beginning of the study, the viewpoints of the city were divided into two main groups: viewing streets and viewing platforms. Each of these groups is important for the formation of the overall composition of the city. Several viewing streets were explored and the focus was on their visual connections. Species sites in Lviv were analyzed in the following locations: Vysokyi Zamok mountain; the tower of the church of St. Olga-Elizabeth; Town Hall Tower; ferris wheel in B. Khmelnytsky Park. Their significance for the perception of the image of the city is determined.

Lviv has a unique history and architecture. The location on a hilly terrain adds to the city's attractiveness and charm. For centuries, our architects have made sure that the city is perceived as a holistic compositional system with its dominants and visual connections.

Now Lviv is being renewed and developing at a very fast pace as a European city. Therefore, it is very important that the new building does not distort what was created by many generations of architects, but only adds attractiveness and individuality.

View points are important for the formation of the attractiveness of the image of the city, so special attention should be paid to the preservation of existing view streets and areas and the organization of new ones. During the formation of species points, the following features should be taken into account:

1) When forming new elements of the city it is necessary to take into account the location of existing viewing streets and areas. It is very important that the new objects do not obscure the existing visual connections that have been formed over the centuries and play the most important role in the perception of the image of the city.

2) When building the areas under inspection - to coordinate the form with the environment. So that the high-rise buildings of the new areas do not distort the view of the city from the historic environment.

3) When placing new observation decks, take into account the orientation relative to the sides of the world, so that the observer can inspect the color picture, not just the silhouette.

The spatial organization of viewpoints will not only improve the aesthetic qualities of the city, highlight individual features, improve the perception of the image as a whole, but can also be used to attract tourists.

Key words: urban composition; city space; view streets; observation decks; multifaceted paintings; city aesthetics.